

Personligt med heartmaps

Strategier för att skriva olika typer av texter - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Syfte – Få igång det ”personliga” skrivandet

Att utveckla elevernas skriftliga förmåga genom att skapa och utgå från en personlig heartmap.

Läraren reflekterar

Allt utgår från Georgia Heard's bok där hon talar mycket om poesi utifrån heartmaps. Hon beskriver på ett snyggt sätt hur hon lägger vikt på mindre regler och mer känslor för att få eleverna att utgå från sina hjärtan. Jag blev både glatt överraskad och ledsen då jag provade metoden första gången på två klasser i år 6 som jag hade haft i tre år. Jag fick reda på mer om dessa drygt 40 elever på två lektioner än jag hade fått på tre år.

Metod – Så här gjorde vi

Vid skolstart är det ett perfekt tillfälle att visa att man är nyfiken på sina elever – har man en ny klass är det ett guldläge. Annars är det spännande ändå, exempelvis kan det ha hänt mycket efter lov. Har man gjort ett hjärta föregående år så är det intressant att jämföra.

- Jag målar upp mitt hjärta på tavlan och utgår från vad som är viktigast för mig i mitten (mina barn). Jag är tydligt med att man kan också säga "vad får mig att må bra", "hur tankar jag energi", "ladda batterierna". Allt för att man inte skall fastna i att bara skriva saker, exempelvis datorer, telefoner och andra prylar.
- När jag gör mina "tårtbitar" som jag fyller hjärtat med så är det också viktigt att veta HUR stora bitar som jag skall göra till varje ämne.
- När man är färdig får man byta med en kamrat eller en grupp innan man målar och presentera "sig själv". Det kan vara så att man får syn på något i någon annans hjärta som man ångrar att man inte fått med och då är det bara att sudda lite och lägga till. OBS!! Detta måste få ta tid.
- Eleverna som arbetar i par har märkt att de har haft något gemensamt i sina individuella heartmaps och skapar ibland en ny tillsammans med det gemensamma som utgångspunkt.
- En kort genomgång och checkar att alla är nöjda innan man börjar färglägga.
- Ett tips är att kopiera allas hjärtan och klistra in i var sin bok för att sedan arbeta vidare med. Originalen hängs gärna upp i klassrummet, korridoren eller som vi gjorde...hela skolans hjärtan hängdes upp i matsalen.

Fortsättning – skriva en text med stöd av sin heartmap

Här får man plocka fram sitt hjärta och välja valfri tårtbit och skriva en berättelse om varför man valt just denna. Man

behöver inte alls välja den största biten. Detta redovisade vi i mindre grupper och jämförde även hur många lika bitar vi hade respektive om det var någon som var ensam om en bit. Det blev mycket uppskattat och de lärde verkligen känna nya sidor hos sina kamrater.

Lärarens tankar efter lektionen

Jag upplever att i alla dessa lektioner så får jag ett större engagemang när de utgår från sitt eget hjärta. Det blir ett naturligt elevinflytande. Ju mer vi använder oss av detta verktyg, desto tryggare blir alla i att både skriva utifrån hjärtat och även göra fina muntliga presentationer.

Att berätta en historia utifrån sin heartmap är ett sätt för eleverna att öva inför skrivprocessen och fylla ut sin berättelse med detaljer.

Att berätta om sin heartmap är en bra aktivitet som kan hjälpa elever att:

- känna empati och knyta an till varandra
- upptäcka de överflöd av berättelser och skrivuppslag som de har inom sig
- förbättra sitt självförtroende
- ha meningsfyllda samtal med varandra
- dela med sig av övertygelse och idéer som är viktiga för dem

LGR 11 Förmåga (kopplingar till årskurs 6)

Formulera sig och kommunicera i tal och skrift, läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll

Att leda ett samtal, formulera och bemöta argument samt sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.

Kunskapskrav

Eleven kan skriva olika slags texter med **tydligt** innehåll och **väl** fungerande struktur samt **god** språklig variation. I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med **god** säkerhet. De berättande texter eleven skriver innehåller **välutvecklade** gestaltande beskrivningar och **välutvecklade** handlingar.

Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet **väl**.